

Yhteenveto pääomasijoitusalan säädöskatsauksesta

16.11.2020
Pia Santavirta

YHTEENVETO AJANKOHTAISISTA SÄÄDÖSHANKKEISTA

Säädöshanke	Kuvaus	Aikataulu	Ketä koskee
RAHASTOSÄÄNTELY			
Fit & Proper ja omistajavaltvonta (FIVA)	Uudet lakisäätöiset ilmoitusvelvollisuudet AIFM-lain nojalla.	Fiva odottaa ilmoituksia 31.12.2020 mennessä.	Rekisteröityneet VC ja BO
Ennakkomarkkinointia koskevat uudet AIFM-lain säännökset (cross-border distribution of funds) (VM)	Uusia tiedonantovelvoitteita (ns. "Pre-Pre-marketing disclosure) varainkeruuvaiheeseen.	Ministeriön lausuntokierros alkamassa HE-luonnoksesta. Uusi säätely tulee voimaan viimeistään 2.8.2021.	VC ja BO
Komission AIFM-direktiivin (2011/61/EY) uudelleenarviointi (VM)	AIFMD-säätelyn uudistaminen (mm. sub-threshold fund managers, semi-professionals, international relations, financial stability, ESG-requirements, supervisory powers, harmonisation with UCITS).	Komission lausuntokierros 22.10.2020-29.1.2021. AIFM-direktiivin muutosehdotus odotettavissa keväällä 2021. Uusi säätely voimaan 2023 (?)	VC, BO
Whistleblower-ilmoitusmenettely-säätely kansallisesti voimaan 17.12.2021 (2019/1937/EY)	Whistleblowing -direktiivi edellyttää, että oikeushenkilöt järjestävät virallisen ilmoituskanavan 19 EU-oikeudenalaan liittyvien rikkomusten ilmoittamiseksi turvallisella tavalla. Säätely koskee suoraan AIFM-toimijoita.	Direktiivi annettiin lokakuussa 2019 ja se on saatettava voimaan 17.12.2021 (AIFM). Lisäksi 50-249 työntekijän yrityksissä säätelyä sovelletaan viimeistään 17.12.2023.	VC, BO, kohdeyhtiöt
Komissiolta uusi asetusehdotus: ICT-turvallisuus ja hallinnointi AIFM-rahastoissa (VM)	Tarkoituksena on tehostaa ja virtaviivaistaa rahoitusmarkkinatoimijoiden ICT-riskienhallintaa ja luoda yhtenäiset vaatimukset rahoitusmarkkinatoimijoiden liiketoimintaprosesseja tukevien ICT-järjestelmien turvallisuudesta.	Komission asetusehdotus annettu 24.9.2020. Neuvoston käsittely alkanut 30.9.2020. Säätely tulee voimaan aikaisintaan 2022 alussa.	VC, BO
Komissio: ELFI-säätelyn muutostarve arvioitavana (vaihtoehtoinen toimintamalli AIFM- ja EuVECA-rahastoille) (VM)	Tavoitteena on, että Eurooppaan syntyisi enemmän pitkäaikaisrahoitusrahastoja, jotka voivat tarjota sijoittajalle hajautetun mahdollisuuden sijoittaa listaamattomiin yrityksiin.	Komission lausuntokierros 19.10.2020-19.1.2021. Osa myös pääomamarkkinaunioni nihanketta.	VC, BO, LP

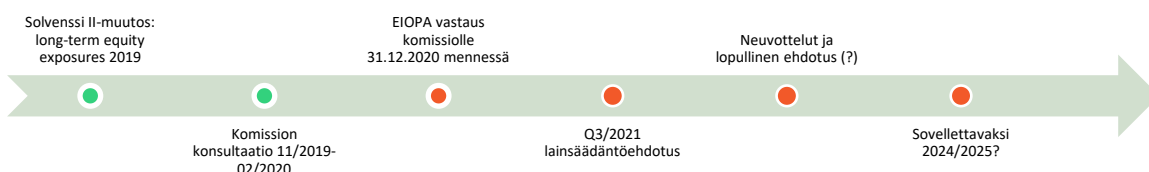

Säädöshanke	Kuvaus	Aikataulu	Ketä koskee
-------------	--------	-----------	-------------

RAHASTOSIJOITAJIA KOSKEVAT SÄÄNNÖKSET

Yleishyödyllisten säätiöiden verokohtelun muuttaminen (VM)	TVL 9.5 §:n muuttaminen, jotta säätiöt voisivat sijoittaa kotimaisiin pääomasijoitusrahastoihin neutraalisti verrattuna muihin sijoitusvaihtoehtoihin.	VM:n työryhmä päättynyt edellisellä hallituskaudella. Poliittista päätöstä asian edistämisestä ei ole tehty.	LP + VC, BO
Solvenssi II-säätelyn muuttaminen vakuutusyhtiöiden PE-rahastosijoitusten edistämiseksi etenee (VM ja STM)	Tavoitteena on edistää vakuutusyhtiöiden sijoitusmahdollisuuksia pääomasijoitusrahastoihin kasvun ja työllisyyden edistämiseksi Euroopassa. Hanke on myös osa pääomamarkkinaunionia.	Vakuutuslalle suunnattiin laaja EIOPA:n konsultaatio 11/2019–2/2020. EIOPA antaa vastauksensa komissiolle 31.12.2020 mennessä. Ehdotukset ensi vuonna 2021.	LP + VC, BO
Pankkien vakavaraisuussäätelyn uudistaminen (CRR) (VM)	Osana komission pääomamarkkinaunionia komissio pyrkii edistämään vakuutusyhtiöiden lisäksi pankkien mahdollisuuksia tehdä pääomasijoituksia.	Pääomamarkkinaunionia koskevia ehdotuksia on odotettavissa 2021–2022.	LP + VC ja BO
MiFID II -review ja semi-professionals (VM)	Käytännössä sääntelyä toivottaisiin muutettavan siten, että ammattimaisia sijoittajia koskevat säännökset ulotettaisiin koskemaan myös ns. semi-professionals -ryhmään kuuluvia rahastosijoittajia.	Komissio järjesti MiFID II-säätelyä koskeva konsultaatiokierroksen 17.2.2020–18.5.2020. Hanke on myös osa pääomamarkkinaunionia.	VC, BO
Business Finland Venture Capital ja uudet takaisinperintäsäännökset (TEM)	BFVC-lakiin lisätään menettelytapasäännökset, joiden mukaisesti BFVC sijoitustoimintaan liittyvää valtioneuvoston tai takaisinperintäkorkoa voidaan periä takaisin.	TEM lausuntokierros on päättynyt. Yhdistys on lausunut asiasta 13.10.2020. Laki tulee voimaan mahdollisimman pian 2020.	BFVC:n kohderahastot (VC)

Esimerkki Solvenssi II-hankkeen valmisteluajataulusta: Solvenssi II-hanke vaikuttaa siihen, kuinka paljon henkivakuutusyhtiöt voivat jatkossa sijoittaa pääomasijoitusrahastoihin. Viimeisen viiden vuoden aikana vakuutusyhtiöiden osuus on ollut vain 10 % kaikista rahastosijoittajista, mikä on kolme kertaa vähemmän kuin esimerkiksi eläkerahastojen osuus rahastosijoituksista. Uudella sääntelyllä pyritään kasvattamaan henkivakuutusyhtiöiden sijoitusosuuksia pääomasijoitusrahastoihin.

Säädöshanke	Kuvaus	Aikataulu	Ketä koskee
-------------	--------	-----------	-------------

VEROTUS

Henkilöstöanti (HE 73/2020) (VM)	Optio-omistuksista saatavaa voittoa verotetaan pääsääntöisesti pääomatulona ja vero maksetaan vasta silloin, kun mahdollinen voitto realisoituu.	HE 73/2020 on käsittelyssä eduskunnassa ja lain odotetaan tulevan voimaan 2020 aikana.	Kohdeyhtiöt (erityisesti startup-yhtiöt)
Tosiasiallinen johtopaikka- veronkierto – tuloverolain muutos (HE 136/2020) (VM)	TVL:ia muutetaan siten, että kotimaisena yhteisönä pidetään myös ulkomaista yhteisöä, jonka tosiasiallinen johtopaikka sijaitsee Suomessa. AIFM-toimijoille 2-vuoden siirtymäsäännös.	HE 136/2020 on eduskunnan käsittelyssä loppumetreillä. Lakimuutokset voimaan 1.1.2021, jonka jälkeen alkaa AIFM- ja UCITS-rahastojen osalta jatkovalmistelu.	Kansainvälisesti toimivat VC- ja BO-rahastot (rahasto ja hallinnointiyhtiö eri maassa)
Eräiden osinkojen lähdeverotusta ja kiinteistösijoituksista saatujen voittojen verotuksen uudistamista selvittävä työryhmä (VM)	VM:n työryhmän tehtävänä on selvittää veropohjan tiivistämiseksi mahdollisuutta ottaa käyttöön rahastojen ja muiden osinkoveroista vapautettujen yhteisöjen saamille osingoille 5 %:n lähdevero.	Työryhmän toimikausi on 22.6.2020–31.5.2021. Kuulemiset käynnissä VM:n työryhmässä. Yhdistystä kuultu.	LP ja BO (välillisesti VC)
Tytäryhtiön lopullisen tappion konsernivähennystä koskevaa sääntelyä muutetaan (HE 185/2020) (VM)	Lakia muutetaan niin, että ulkomaisen tytäryhtiön lopulliset tappiot voidaan ottaa huomioon kotimaisen emoyhtiön verotuksessa (konserniverotus). Taustalla komission Suomea kohtaa nostama rikkomismenettely.	HE 185/2020 on annettu eduskunnalle 22.10.2020. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.1.2021.	Kansainvälisesti toimivat kohdeyhtiöt

SUSTAINABLE FINANCE

EU:n Sustainable Finance (ESG) – sääntelykokonaisuus: Uusia tiedonanto-, riskienhallinta- ja raportointivaatimuksia tulossa	Hankkeen tarkoituksena on edistää EU-tason säädösmuutoksia mm. institutionaalisten sijoittajien ja varainhoitajien käytännön toimia ympäristöystävällisempään suuntaan. Suoria vaikutuksia myös AIFM-toimijoille.	1-tason EU-asetukset annettu. Tiedonanto-säännökset voimaan 10.3.2020. Taksonomia-asetus sovellettavaksi 1.1.2022. EU-finanssivalvojen 2-tason asetukset valmistelussa. AIFM- ja Fiva-lain muutokset lausuntokierroksella (dl 11.11). Yhdistyksen ESG-työryhmä valmistelee aineistoa jäsenistön käyttöön.	LP, VC, BO
---	---	---	------------

MUUT KOTIMAISET SÄÄDÖSHANKKEET – POIMINTOJA

Oleskelulupasäätelyn kehittäminen etenee (TEM, SM, VM)	Suomen hallitus on syksyn talousarvioneuvotteluissa sitoutunut edistämään työperäistä maahanmuuttoa. Työllisyyskirjauksessa on huomioitu osajia koskevat tavoitteet laaja-alaisesti.	Useat eri kokonaisuudet etenevät eri polkuja.	Kohdeyhtiöt
Rahanpesun estäminen – Säädöspuutteiden ja muutostarpeiden korjaus (VM)	Muutostarve perustuu IV rahanpesudirektiivin Suomen täytäntöönpanon osalta komission esille nostamiin puutteisiin kansallisessa lainsäädännössä, FATF:n Suomen maa-arvioraportin suosituksiin ja kansallisiin lainmuutostarpeisiin.	HE-luonnos lausunnoilla dl. 23.11. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.4.2021.	VC, BO
Laki ulkomaalaisten yritystojen seurannasta (VM, TEM)	Viranomaisilla on mahdollisuus valvoa huoltovarmuuden ja maan turvallisuuden kannalta keskeisten yhtiöiden omistuspohjaa ja tarvittaessa rajoittaa ulkomaista omistusta tällaisissa yhtiöissä.	Lakimuutokset tulivat voimaan 11.10.2020. Yhdistys seuraa, ettei lain soveltamisala laajene jatkossa alkuperäisestä tarkoituksesta.	Kansainväliset yritystot
Kilpailukieltosäännösten muuttaminen (HE 222/2020)	Työnantajan tulisi jatkossa maksaa työntekijälle korvausta kaikista kilpailukieltosopimuksista. Uusi säätely koskee myös ennen lain voimaantuloa tehtyjä kilpailukieltosopimuksia yhden vuoden siirtymäajan jälkeen tietyin poikkeuksin.	Muutokset tehtäisiin työsopimuslakiin ja merityösopimuslakiin 1.1.2022 alkaen.	Kohdeyhtiöt

MUUT SEURATTAVAT EU-HANKKEET

Pääomamarkkina-unioni (mm. Solvenssi II, CRR, ELTIF, semi-professionals, Eurooppalaisen finanssivalvonta-järjestelmän vahvistaminen)	Suomen hallitus on syksyn talousarvioneuvotteluissa sitoutunut edistämään työperäistä maahanmuuttoa. Työllisyyskirjauksessa on huomioitu osajia koskevat tavoitteet laaja-alaisesti.	Komissio on julkistanut 24.9.2020 uuden pääoma-markkinaunionin toimintasuunnitelman. Lainsäädäntö-ehdotukset tulossa 2021 ja 2022 aikana.	VC, BO, LP
AML-rahampesusäätelyn jatkosäätely EU-tasolla (VM)	EU-säätelyn jatkokehitys. Aiheina mm. Single Rule Book, valvonta, EU-tasaisen valvontaviranomaisen luominen, sanktiot ja tiedonkulun parantaminen.	Komission tiedonanto annettu 7.5.2020. Komission säädösehdotus annetaan Q1/2020 aikana.	VC, BO

Säädöshanke	Kuvaus	Aikataulu	Ketä koskee
-------------	--------	-----------	-------------

Komissio julkaisi 24.9.2020 laaja digitaalisen rahoituksen paketti.	Kokonaisuus sisältää EU:n digitaalisen rahoituksen ja vähittäismaksustrategiaa koskevat tiedonannot, kryptovaroja ja rahoitusmarkkinoiden digitaalista häiriönsietokykyä koskevat lainsäädäntöehdotukset.	Suomen kannanmuodostus käynnissä neuvoston neuvotteluja varten	Seurannassa
---	---	--	-------------

MUUTA AJANKOHTAISTA: KORONA-AJAN KOTIMAiset RAHOITUSRATKAISUT

Venture Bridge -ohjelma kansainvälisen kasvun startup-yhtiöille	Tesin hallinnoima rahoituspaketti yhdistää julkisen ja yksityisen pääoman, ja sen avulla varaudutaan rahoituksen notkahdukseen koronakriisin pitkittyessä.	Venture Bridge - rahoituspaketti on startupien haettavissa 17.6.2020 alkaen kahden vuoden ohjelman ajan.	VC ja startup-yritykset
---	--	--	-------------------------

Valtiokonttorin kustannustuki saa jatkoa (HE 205/2020: Kustannustuki II)	Kustannustuki on tarkoitettu yrityksille, joiden liikevaihto on pudonnut merkittävästi COVID19 -pandemian vuoksi ja joilla on siitä johtuvia vaikeasti sopeutettavia tukikauteen kohdistuvia palkka- ja muita kuluja	Kustannustuen haun ensimmäinen vaihe päättyi 31.8.2020. Uusi Kustannustuki II tulee haettavaksi nopeasti lain voimaantumisen jälkeen joulukuun lopussa 2020 ja hakuaika jatkuu 26.2.2021 asti.	Kohdeyhtiöt
--	--	--	-------------

ELY-keskuksen kehittämisavustus vaikeuksissa oleville pienille yrityksille	ELY-keskus voisi myöntää kehittämisavustusta jatkossa myös jo ennen koronakriisiä vaikeuksissa oleville pienille yrityksille.	Uusi sääntely on voimassa 19.10.2020 - 31.12.2020.	Kohdeyhtiöt (ml. startup-yritykset)
--	---	--	-------------------------------------

VENTURE BRIDGE -OHJELMA

”Uudella oman pääoman ehtoisella rahoituspaketilla voidaan tukea vahvasti sitä tavoitetta, että Suomi pääsee kestäväen talouskasvun uralle ja että lupaavimmat ja Suomen talouskasvun kannalta tärkeät startup-yritykset selviävät kriisin yli. Tämä on valtavan upea uutinen startup- ja teknologiayrityksille”, kommentoi Pia Santavirta Pääomasijoittajat ry:n toimitusjohtaja yhdistyksen tiedotteessa 3.6.2020.

ANNETUT LAUSUNNOT JA KANNANOTOT

Pääomasijoittajat ry:n antamat [lausunnot löytyvät yhdistyksen julkisilta nettisivuilta.](#) Vuonna 2020 yhdistyksen kevään 2020 edunvalvonta keskittyi yksinomaan koronavirukseen liittyviin rahoitusratkaisuihin. Syyskaudella lausuntopyyntöjen määrä on huomattavasti lisääntynyt:

- **Kestävään rahoitukseen liittyvien EU-asetusten kansallinen voimaan saattaminen – Sustainable Finance** – [Lausunto VM:lle](#) luonnoksesta hallituksen esitykseksi Finanssivalvontaa koskevan lain muuttamiseksi ja mm. AIFM-lain muuttamiseksi (12.11.2020)
- **HE 136/2020 vp – Tosiasiallinen johtopaikka** - Tuloverolakia ehdotetaan nyt muutettavaksi siten, että kotimaisena yhteisönä pidettäisiin myös ulkomaista yhteisöä, jonka tosiasiallinen johtopaikka sijaitsee Suomessa: [Yhdistyksen lausunto eduskunnan verojaostolle 21.10 \(AIFM-rahastot on suljettava tosiasiallisesta johtopaikasta seuraavan yleisen verovelvollisuuden soveltamisen ulkopuolelle\)](#)
- **Yritysten määräaikaiseen kustannustukeen ehdotettavat muutokset (Kustannustuki II).** [Lausunto TEM:lle 21.10.2020.](#)
- **HE 73/2020** - Lausunto hallituksen esityksestä listaamattomien **osakeyhtiöiden henkilöstöntien verotusta koskevaksi sääntelyksi:** [Yhdistyksen lausunto eduskunnan verojaostolle 19.10.2020](#)
- **Business Finland Venture Capital Oy:n** toimintaa koskevan lain muutokset (uudet takaisinperintäsäännökset): [Yhdistyksen lausunto TEM:lle 13.10.2020](#)
- [Säätiöiden sijoitusmahdollisuuksia kotimaisiin pääomasijoitusrahastoihin on edistettävä](#) (Kannanotto 11.9.2020)
- **Yhdistyksen koronakevään päivitetty ehdotukset VOL 2 (20.5.2020):** [Pääomasijoittajat ry:n päivitetty ehdotukset tulevaisuuden Supercellien ja kasvuyhtiöiden pelastamiseksi ja tie ulos koronaviruksesta \(6 toimenpide-ehdotusta\)](#)
- **Yhdistyksen koronakevään ehdotukset (22.4.2020):** [Pääomasijoittajien kahdeksan ehdotusta tulevaisuuden Supercellien ja kasvuyhtiöiden pelastamiseksi ja tie ulos kriisitilanteesta.](#)
- **Lausunto hallituksen esitysluonnoksesta listaamattomien osakeyhtiöiden henkilöstöntien verotusta koskevaksi sääntelyksi.** [Lausunto VM:lle 14.4.2020.](#)

MUUTA LUETTAVAA

- **H1/2020 -tilastot** on julkaistu 10.11.2020: [Pääomasijoittajat ovat panostaneet suomalaisiin yrityksiin yli 700 miljoonalla pandemian keskellä](#)
- Lue [Pääomasijoittajat ry:n 24.9.2020 julkaistu Markkinakatsaus](#), joka sisältää tiedot vuoden 2019 tilastoista ja alkusyksyn 2020 arviot koronatilanteen vaikutuksista pääomasijoitusalaan.
- [Pääomasijoittajat ry:n ja KPMG:n 29.9.2020 julkaistu vaikuttavuustutkimus](#) kartoitti suomalaisten pääomasijoituksen saaneiden yritysten kasvun ja liikevaihdon kehitystä vuosien 2010–2019 aikana. Tutkimuksen mukaan pääomasijoittajien omistamat yhtiöt ovat Suomen nopeimmin kasvavia yrityksiä.

LISÄTIEDOT SÄÄDÖSKATSAUKSESTA:

Pääomasijoittajat ry
Toimitusjohtaja Pia Santavirta
Puh. +358 40 546 7749
pia.santavirta@paaomasijoittajat.fi